

и „трагични“ (за момента) положения у другитѣ и у себе си: напр. мнимото подуване на крака му, което му подсказва „трагичното“ решение да се самозастреля; смѣната на „краката“, „предсмъртнитѣ“ разговори за часовника, отношенията между четниците—хъшлашки, грубовати, но сърдечни. Забавна е хумористичната характеристика на Павле Кап'танъ, ако и да не е всичко смѣшно въ нея, както сж забавни и другитѣ четнически приключения.

Всички тия случки сж разказани съвсемъ естествено, безъ всѣкакви украси, дори съ изнасяне на преденъ планъ не на „героичното“, патетичното, напротивъ — на обикновеното, смѣшното, прозаичното, грубоватото... И при все това — или може би за това — авторътъ ни става по-близъкъ, обикваме го и му вѣрваме. Чувствуваме неговото съдържано благородство, както навѣрно го е почувствувалъ дори нравствено оскотѣлиятъ старецъ при раздѣлата си съ него.

Вѣрни чѣрти изъ психологията на ожесточенитѣ взаимни борби между централисти и върховисти съдържа главата „Въ пленъ“.

Тя е интересна още по-вече и като документъ за душевнитѣ и нравствени качества на Яворова. Героизмътъ му не търси никаква поза, чуждъ е на всѣкакви бабайтски изстъпвания. Признава, че като го каратъ „плененъ“ двамата върховисти, „върви вцепененъ — безъ страхъ и безъ куражъ“. Но когато почва злобното рѣмжене противъ него, съвсемъ искрено заявява: „Убийте ме“. Не скрива, обаче, странната си честолюбива жажда—готовъ е дори да ги предизвика, за да бжде подложенъ на мъчения: „И въ злобно нетѣрпение очаквахъ минутата, когато ще се захване последната раз-